



Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

2. juni 2010

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 121 af 20. april 2010 (Alm. del - § 7).

Spørgsmål:

Finansministeren bedes på basis af Konvergensprogram 2009 redegøre for konsekvenserne for offentlige underskud og gæld ved en finanspolitik, som præcis opfylder kravet om finanspolitisk holdbarhed.

Svar:

2015-planens mål om langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser indebærer, at den offentlige gæld stabiliseres på længere sigt, målt i pct. af BNP.

Med forudsætningerne i Konvergensprogram 2009 om efterlevelse af EU-henstillingen i 2011, 2012 og 2013 og yderligere initiativer i 2014 og 2015, der sikrer, at den offentlige strukturelle saldo er i balance i 2015, opgøres holdbarhedsindikatoren til 0,2 pct. af BNP. Når holdbarhedsindikatoren er positiv, er det som følge af primære overskud, der ligger meget langt fremme i tid, efter 2050. jf. nedenfor.

I tabel 1 nedenfor sammenlignes udvikling i strukturel primær saldo, strukturel saldo, nettogæld og ØMU-gæld i Konvergensprogram 2009 og i et præcist holdbart forløb (dvs. holdbarhedsindikatoren opgøres til 0 pct. af BNP). I det præcist holdbare forløb forudsættes EU-henstillingen fortsat efterlevet, men der implementeres kun nye initiativer i det omfang, det er nødvendigt for at sikre, at forløbet er præcist holdbart, hvilket permanent svækker den primære saldo med knap 0,2 pct. af BNP i forhold til KP09-forløbet. Der er knyttet betydelige usikkerheder til fremskrivningerne, der efter 2015 bygger på en række beregningstekniske forudsætninger.

Svækkelsen af den primære saldo bidrager på sigt til øget gældsopbygning, højere rentebetalinger og dermed gradvist øgede svækkelser af den offentlige saldo i forhold til Konvergensprogram 2009. I det præcist holdbare forløb opgøres underskuddet på den offentlige saldo således til 0,2 pct. af BNP i 2015, og når i perioder op på knap 4 pct. af BNP mod godt 3 pct. i konvergensprogram 2009. De højere budgetunderskud betyder, at den offentlige nettogæld i det præcist holdbare forløb

akkumulerer til godt 60 pct. af BNP mod godt 45 pct. i Konvergensprogram 2009. ØMU-gælden¹ når i det præcist holdbare op på ca. 100 pct. af BNP.

Kravet om finanspolitisk holdbarhed lægger ikke i sig selv særlige begrænsninger på profilen for den offentlige saldo over tid, eller hvilket niveau nettogælden på langt sigt vil stabilisere sig på. Kriteriet om langsigtet holdbarhed sikrer eksempelvis ikke, at saldo og gæld i alle årene opfylder fx kravene i EU's Stabilitets- og Vækstpagt og konvergenskriterierne for euro-deltagelse (navnlig underskud under 3 pct. af BNP og ØMU-gæld ikke over 60 pct.).

Det er blandt andet på den baggrund, at kravet om finanspolitisk holdbarhed i 2015-planen er suppleret med et mere kortsigtet krav om (mindst) balance på den strukturelle offentlige saldo i 2015.

I Konvergensprogram 2009 er der selv med balance i 2015 udsigt til stigende underskud, gæld og renteudgifter frem mod midten af århundredet, som følge af demografi og vigende Nordsø-indtægter, mål i klima- og energipolitikken mv. Der kan således vise sig behov for yderligere tiltag som styrker finanserne i årene efter 2015, men i mindre omfang end i det præcist holdbare forløb.

| Tabel 1 | | | | | | |
|--|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Offentlig saldo og gæld i Konvergensprogram 2009 og præcist holdbart forløb (Pct. af BNP) | | | | | | |
| | 2015 | 2020 | 2030 | 2040 | 2060 | 2100 |
| <i>Konvergensprogram 2009:</i> | | | | | | |
| Primær saldo | 0,8 | -0,2 | -1,4 | -1,0 | 1,3 | 1,0 |
| Saldo | 0,0 | -1,0 | -2,6 | -3,2 | -1,7 | 0,0 |
| Nettogæld | 8,5 | 7,5 | 17,7 | 36,0 | 47,2 | 11,7 |
| ØMU-gæld | 45,0 | 44,0 | 55,2 | 74,7 | 87,7 | 53,4 |
| <i>Præcist holdbart forløb:</i> | | | | | | |
| Primær saldo | 0,6 | -0,4 | -1,6 | -1,1 | 1,1 | 0,8 |
| Saldo | -0,2 | -1,2 | -3,0 | -3,7 | -2,5 | -2,1 |
| Nettogæld | 8,8 | 8,8 | 21,3 | 42,3 | 59,8 | 46,1 |
| ØMU-gæld | 45,4 | 45,3 | 58,8 | 80,9 | 100,2 | 87,8 |

Kilde: Konvergensprogram 2009 og egne beregninger

¹ Sammenhængen mellem offentlig nettogæld, bruttogæld og ØMU-gæld er bestemt af konstante BNP-andele fra 2035. Dette følger af en grundlæggende antagelse om, at de offentlige aktiver udgør en konstant BNP-andel fra 2035.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen